

fessionel Foranstaltning, en evangelist-lutherst Foranstaltning, og da vi i dette Land have fri Religionsøvelse, kan der ogsaa komme mange Danste af andre Konfessioner eller uden Konfession til Amerika. Det er fuldstændig rigtigt; men her gjælder Ordet: „Er Dit Die ondt, fordi jeg er god?“ Fordi andre Konfessioner eller Ikke-Konfessionelle ikke ville drage Nytte af denne Kirke, derfor kunne de ikke med nogen Grund modsætte sig, at en Stat, som har etableret ved sin Grundlov en evangelist-lutherst Kirke som danst Folkekirke, der som saadan støttes af Staten, ogsaa giver Bidrag til sine evangelist-lutherste Landsmænd udenfor Danmark. Jeg har ikke Oplysninger om, hvor meget andre Lande eller Konfessioner yde i Understøttelse til forskellige Viemed til deres Meningsfæller og deres Menigheder i New York, men jeg skulde tage meget feil, om ikke dette Beløb lige overfor, hvad Andre yde, er som en Draabe i Havet. Naar man derfor stiller sig blot endda paa Religionsfrihedens, den simple Billigheds og Retfærdigheds Standpunkt, skjønner jeg ikke rettere, end at vi særdeles vel kunne være bekjendte, ja, jeg vil endog saa sige, at vi vilde stille os udenfor os selv, hvis vi ikke sagde: Ja, New York Menighed kan faae denne Understøttelse, som kun udgjør en Fjerdedel af, hvad de selv have bestøttet og risikeret ved Opførelsen af denne Kirke. Der indvendes nu to Grunde derimod. Den ene Grund er den, at der kan være andre Steder i Amerika, hvor det kunde være lige saa vel begrundet at yde konfessionel Understøttelse. Dertil vil jeg for det Første sige, at man yder jo Bidrag gennem Finantsbudgettet til den danst-amerikanske Mission, til Oplærelse af danst-amerikanske Præster og til deres Rejse derover, altsaa er man inde paa denne Vej. For det Andet vil jeg sige, at de andre Steder, som kunde have et lige saa begrundet Krav, gavner man jo slet ikke ved at negte dette. Man kan svare: Ja, men Konsekventerne nøde os til at gaa andre Steder hen. Men dertil siger jeg, at naar Konsekventerne ikke ere større, end at vi kunne hjælpe under lignende Forhold med 8,000 Kr., kunne vi rolig gaa dertil og endda være overbeviste om, at vi ikke have fulgt vore Landsmænd ud over Verdenshavet med nogen større Hjælp, end tilsvarende Nationer have ydet. Det er den ene Grund. Den anden Grund er den, at det kommer ikke Alle tilgode, at der er Fritænkere og andre Konfessioner blandt Emigranterne, og de staa der uden Andel i dette Gode. Jeg kan ikke ganske indrømme, at det er rigtigt, thi den danste Menighed har Andet at gjøre

end at prædike evangelist-lutherst Lærdom. Menighedsmedlemmerne og deres Præster tage sig jo rent borgerlig af Emigranterne i Sygdoms- og Nødstilfælde, saaledes at de kunne have deres Ophold der de Dage, inden de skulle rejse videre efter deres Billede og deres Tur, og gjøre det i stor Udstrækning ligesom de andre Konfessioner, der ikke holde sig til den rent religiøse konfessionelle Virksomhed, men drive Hospitals-, Sygepleie- og anden Barmhertighedsagjer-ning i meget vidt Omfang, hvorigennem de omfatte alle Konfessioner uden Hensyn til deres egen specielle Religion. Det Samme er jo Tilfældet med den danste Kirke i New-York; den standser ikke ved blot at prædike evangelist Lutherdom i Særdeleshed, naar den har den Mand i Spidsen, hvis humane Virksomhed for Emigranterne er almindelig erkjendt og roses af Mange, der staa ikke religiøst paavirkede af denne særlige Konfession, som vi for Resten ikke skulle staa her og stamme os over. New-York er utvivlsomt den Stad udenfor Europa, der har den største Trafik af Danste. For det Første bor der jo en talrig Menighed — jeg beklager, jeg ikke kan sige, hvor mange — men for Resten ere jo de Folk, der komme til denne Stad, Folk, der have levet under noget trykkende Forhold, Mange ere Dyende o. s. v. For det Andet er der jo i de sidste tre Aar kommet Skibe, naar jeg tager ind- og udgaende med, af omtrent 100,000 Tons Dregtighed. Det er, som man strax kan regne ud, et stort Antal Skibe, og jo mindre Antallet er, desto større Tonsdregtighed og i Reglen des større Besætning. Det er danste Skibe, dels fra Danmark, dels fra fremmede Havne, og som altsaa staa i Forbindelse med det meget stærkt besøgte danste Sømandshjem i New-York. Desuden er New-York anløbet som første Sted for et meget stort Antal af danste Emigranter. Den danste Thingvalla-line har saaledes i de 3 Aar 1887, 88 og 89 gennemsnitlig aarlig overfendt omtrent 11,000 danste Emigranter, det har været lidt mindre i 1889, men holde vi os blot til 1887—88, har det været 12—13,000 danste Emigranter, hvis første Fremtræden paa oversøisk Grund har været i New-York, og som altsaa i Tilfælde af mangehaande Hindringer her møde den danste Menighed og dens Medlemmer og Forstandere som naturlige Hjælpere, og jeg er overbevist om, at ikke en eneste, hvad Religion han saa be- kjender sig til, har nægtet at modtage Tjenester og Velvilligheder! Det er muligt — desværre har jeg ikke de Oplysninger, og jeg tror ikke, de i Diebliffet have her i